

PEDAGOGIK JAMOANING PSIXOLOGIK MUHITI

Omonova Manzura SuvonovnaPsixoloqQashqadaryo viloyati Kasbi tumani36- Umumiy o'rta ta'lim maktabi

Annotatsiya: Ushbu maqolada pedagogik jamoaning psixologik muhiti tushunchasi, uning ta'lim-tarbiya jarayoniga ko'rsatadigan ta'siri hamda jamoa ichidagi shaxslararo munosabatlarning o'rni yoritilgan. Maqolada, shuningdek, ijobiy psixologik muhitni shakllantirish omillari, nizolarni boshqarish va pedagogik hamkorlikning samaradorlikka ta'siri tahlil qilingan.

Kalit so'zlar: pedagogik jamoa, psixologik muhit, shaxslararo munosabat, nizolar, hamkorlik, ta'lim jarayoni.

Kirish

Pedagogik jamoa – bu faqat bir guruh o'qituvchilarning yig'indisi emas, balki ta'lim-tarbiya jarayonida o'zaro bog'liq bo'lgan, umumiy maqsadga yo'naltirilgan, ma'lum psixologik va ijtimoiy tamoyillarga asoslangan murakkab tizimdir. Jamoa ichidagi psixologik muhit – pedagoglarning o'zaro munosabatlari, muloqot madaniyati, o'zaro hurmat va qo'llab-quvvatlash darajasi bilan belgilanadi. Psixologik muhitning sog'lomligi o'quvchilarni tarbiyalash jarayoniga bevosita ta'sir ko'rsatadi.

Bugungi globallashuv davrida ta'lim tizimida inson omili, xususan, pedagogning ruhiy holati va jamoaviy muhitning barqarorligi asosiy masalalardan biriga aylandi. Shu bois pedagogik jamoaning psixologik muhitini o'rganish nazariy va amaliy jihatdan dolzarb hisoblanadi.

Asosiy qism**1. Pedagogik jamoaning psixologik muhiti tushunchasi**

Pedagogik jamoaning psixologik muhiti – bu o'qituvchilar, rahbarlar va boshqa ta'lim xodimlari o'rtasidagi shaxslararo munosabatlar, hissiy kechinmalar, jamoaviy

qadriyatlar majmuasidir. U jamoaning barqarorligi, ichki hamjihatligi va tashqi muhit bilan o'zaro aloqalarini belgilaydi.

Psixologik muhitning asosiy tarkibiy qismlari:

O'zaro hurmat va ishonch – jamoa a'zolari o'rtasidagi ijobiy muloqot;

Hamkorlik va birdamlik – umumiy maqsadlarga intilish;

Psixologik qo'llab-quvvatlash – stressli vaziyatlarda yordam berish; Motivatsiya – kasbiy o'sishga undovchi ruhiy turtki.

2. Psixologik muhitning ta'lim jarayoniga ta'siri

Ijobiy psixologik muhit mavjud bo'lgan jamoalarda quyidagi natijalar kuzatiladi:

pedagoglarning kasbiy samaradorligi oshadi;

o'quvchilarga nisbatan bag'rikenglik va mehr-muhabbat kuchayadi;

ijodkorlik va innovatsion faoliyat rivojlanadi;

stress, charchoq va tushkunlik darajasi kamayadi.

Aksincha, salbiy muhit – o'zaro ishonchsizlik, ichki raqobat va nizolar ustuvor bo'lsa, u holda ta'lim sifatiga ham salbiy ta'sir ko'rsatadi.

3. Pedagogik jamoada nizolar va ularni boshqarish

Har qanday jamoada muammolar va nizolar yuzaga kelishi tabiiy hol. Muhimi, ularni qanday hal qilishdir. Psixologik muhitni saqlashda quyidagilar muhim:

ochiq muloqot madaniyatini shakllantirish;

kelishmovchiliklarni konstruktiv yo'l bilan hal qilish;

rahbarning adolatli va neytral pozitsiyasi;

jamoa a'zolarining empatiyasi va murosa qobiliyati.

4. Ijobiy psixologik muhitni shakllantirish omillari

Rahbarning psixologik madaniyati – direktor va metodistlarning xodimlarga nisbatan odilona munosabati;

Jamoaviy qadriyatlar – umumiy maqsad va vazifalarni anglash;

Motivatsion tizim – rag'batlantirish, e'tirof va qo'llab-quvvatlash;

Kasbiy rivojlanish – seminar, trening va tajriba almashish;

Ijtimoiy-psixologik tadbirlar – bayramlar, norasmiy uchrashuvlar, sport musobaqalari.

5. Pedagogik hamkorlikning roli

Hamkorlik – pedagogik jamoaning asosiy tamoyillaridan biridir. Jamoada hamkorlik mavjud bo'lsa, innovatsion loyihalar samarali amalga oshiriladi, o'qituvchilar bir-biridan o'rganadi, ijodiy muhit shakllanadi.

Xulosa

Pedagogik jamoaning psixologik muhiti – bu ta'lim sifati va samaradorligini belgilovchi asosiy omillardan biridir. Sog'lom psixologik muhit nafaqat pedagoglarning ruhiy barqarorligini, balki o'quvchilarning ham shaxsiy rivojlanishini ta'minlaydi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Karimova V. M. Psixologiya asoslari. – Toshkent: O'qituvchi, 2018.
2. Zokirova D. Pedagogik jamoada psixologik muhitni shakllantirish omillari. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2020.
3. Vygotskiy L. S. Pedagogik psixologiya. – Moskva: Pedagogika, 2017.
4. Xodjayev M. Jamoa psixologiyasi va ta'lim jarayoni. – Toshkent: Sharq, 2021.
5. Maslow A. Motivatsiya va shaxsiyat. – Moskva, 2019.